

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender
Att: Mette Arnsfelt Andersen

Økonomiforvaltningen 1. kontor

Rådhuset
1599 København V

Telefon
33 66 33 66

Direkte telefon
33 66 21 26

Telefax
33 66 70 13

E-mail
ans@okf.kk.dk

Dato: 20. oktober 2004 J.nr.:

Høring vedr. udkast til lovforslag om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Private leverandører af dagtilbud – pengene følger barnet)

Det bemærkes indledningsvist, at dette høringssvar fremsendes med forbehold for behandlingen i Københavns Kommunes Økonomiudvalg.

Lovforslaget er i høj grad en gengivelse af det udkast til lovforslag, som Socialministeriet fremsendte den 31. marts 2004, hvorfor Københavns Kommunes bemærkninger til dette stadig er gældende. Indledningsvis henvises der derfor til det afsendte høringssvar til Socialministeriet af 13. april 2004, som – ajourført – er gengivet umiddelbart nedenfor.

Herefter følger yderligere en række bemærkninger (fra midt på side 4).

Høring om udkast til lovforslag om ændring af lov om social service (private leverandører af dagtilbud, frit valg af klubtilbud m.v. over kommunegrænserne)

Socialministeriet har i mail af 31. marts 2004 sendt ovennævnte udkast til lovforslag i høring hos Københavns Kommune.

Københavns Kommune har følgende bemærkninger:

Generelt om private leverandører/institutioner

Det fremgår af lovforslaget, at kommunens forpligtigelse til at sørge for det nødvendige antal pladser ikke bliver indskrænket ved oprettelse af privatinstitutioner. Samtidig er kommunen forpligtiget til at yde tilskud til alle private leverandører, der opfylder kommunens generelle krav til dagtilbud. Lovforslaget vil derfor vanskeliggøre kommunernes muligheder for at styre kapaciteten på daginstitutionsområdet og dermed kommunens muligheder for økonomistyring.

I følge bemærkningerne til lovforslaget behøver privatinstitutioner ikke indgå aftale med kommunen om driften (af institutionen). Københavns Kommune vurderer, at der bør være aftaleretslige bindinger om drift af dagtilbud, f.eks. af revisions-, kapacitets- og kvalitetsmæssige hensyn.

Bortset fra kommunens generelle krav til dagtilbuddene (lovforslagets §11a, stk. 1), har kommunen meget begrænsede handlemuligheder i forhold til at sikre kvaliteten i dagtilbuddene. Lovforslaget tager således ikke stilling til hvilke sanktionsmuligheder kommunen har efterfølgende hvis de private leverandører ikke lever op til kravene.

Det er uklart, om alle selvejende daginstitutioner og puljeinstitutioner skal betragtes som private leverandører, og dermed umiddelbart efter lovens vedtagelse f.eks. kan trække eventuel formue ud af institutionen.

Hvis dette er tilfældet, bør der tages stilling til, hvorledes det skal forholde sig med de allerede eksisterende institutioners formueforhold, herunder vedtægter og overenskomster.

Fastsættelse af tilskud til private leverandører

Lovforslaget forholder sig ikke til åbningstiden i dagtilbudene. Det betyder, at lovforslaget ikke giver mulighed for at en kommune kan differentiere tilskud til privatinstitutioner afhængigt af institutionernes åbningstid. Eksempelvis kan en privatinstitution med begrænset åbningstid tilsyneladende få samme tilskud som institutioner med normale åbningstider.

Københavns Kommune undrer sig over, at støttepædagogmidler ikke skal indgå i driftstilskuddet til privatinstitutioner, men skal tildeles særskilt. Det

skal bemærkes, at tildeling af støtteressourcer tilgår institutionen ud fra den aktuelle børnesammensætning. Der stilles krav om handleplan og der er løbende supervision og opfølgning af personalet fra den pædagogiske konsulent. Der bør derfor kunne stilles krav om, at privatinstitutionerne er forpligtet til at følge de sædvanlige og generelle krav samt pædagogiske anvisninger fra den pædagogiske konsulent.

Ved tildeling af støtteressourcer til en privatinstitution i en anden kommune end opholdskommunen bør det præciseres, hvilken kommune, der vurderer behovet for støtteressourcer, samt hvilken kommune, der forestår den pædagogiske opfølgning.

Et særligt problem vil være, at der ikke vil findes centrale og opdaterede oplysninger om grundlaget for tilskuddene til de private. Det handler om at kunne opgøre antallet af børn på institution på et hvert givent tidspunkt. Disse oplysninger skal tilvejebringes via særskilte aftaler med de private institutioner.

Reglerne i forhold til bygningstilskuddet til privatinstitutioner bør præciseres nærmere, det fremgår blandt andet ikke, hvorvidt bygningstilskuddet omfatter både anlægs- og driftsudgifter.

Lovforslaget lægger op til at bygningsudgifterne fastsættes som et samlet gennemsnit af bygningsudgifterne til selvejende daginstitutioner. Københavns Kommune vurderer, at det ikke er hensigtsmæssigt, at der ikke er mulighed for at differentiere tilskuddet til bygningsudgifterne. Ejendomsudgifterne i kommuner med stor geografisk udstrækning som København kan variere betydeligt fra bydel til bydel. Hvis kommunerne ikke får mulighed for at differentiere tilskuddet til bygningsudgifter, vil det f.eks. gøre det vanskeligere for private leverandører at etablere institutioner i bydele med meget høje ejendomsudgifter, hvor der tilmed kan være relativt større behov for institutionen.

Anvisning til private institutioner

Københavns Kommune finder det inkonsekvent, at det på den ene side i følge lovforslaget ikke får konsekvenser for en eventuel ventelisteplacering (til et kommunalt dagtilbud), at et barn får plads i privatinstitution (bemærkningerne s. 5), mens det på den anden side forudsættes i lovforslaget, at et barn først skal være berettiget til et dagtilbud, herunder stå på en eventuel venteliste, og få tilbudt plads af kommunen, før forældrene kan vælge at lade pengene følge barnet og bruge en anden institution.

I følge lovforslagets §12, stk.5 træffer de private institutioner selv afgørelse om optag i institutioner. Men det er uklart, om de private institutioner skal følge kommunens generelle anvisningsregler eller om de er helt frit stillet i forhold til anvisningen af pladser, anvendelse af ventelister m.v. Hvis de

private institutioner ikke er helt frit stillet er der behov for en afklaring af rammerne for de private institutioners anvisningsmuligheder, ligesom det bør sikres, at børnefamilierne ikke oplever en vilkårlig anvisning i de private institutioner.

Økonomiske konsekvenser af lovforslaget

Hvad angår de økonomiske konsekvenser af lovforslaget skal der tages et generelt forbehold. Det gælder både i forhold til virkningen af de kommunale merudgifter til institutionerne og de kommunale udgifter til administration.

I lovforslaget åbnes mulighed for at de private institutioner selv kan fastsætte taksten for pasning, som forældrene skal betale til institutionen. Det giver en vis usikkerhed omkring størrelsen af det tilskud, der skal gives til institutionerne i henhold til reglerne om søskende- og fripladstilskud, idet tilskuddet beregnes på baggrund af den af institutionen fastsatte takst.

Hvis den afviger fra den kommunale, vil det påvirke størrelsen af tilskuddet og dermed kommunens udgifter.

I Københavns Kommune er der pladsgaranti på fritidshjemsområdet. Denne pladsgaranti omfatter også de københavnske privatskolebørn, idet fritidshjemmene er oprettet efter serviceloven. Forældre til børn i privatskole kan således vælge at benytte et fritidshjem efter serviceloven eller privatskolens skolefritidsordning. Såfremt en privatskole i stedet for en skolefritidsordning efter friskoleloven kan vælge at etablere en privatinstitution i henhold til § 11a, vil det medføre en udgiftsforøgelse for kommunen, idet tilskuddet til privatinstitutionen vil være højere end den kommunale andel af tilskud til privatskolers skolefritidsordninger. Københavns Kommune forudsætter, at dette DUT-kompenseres.

Det må forudsættes, at de forskellige private institutioner bliver ligestillet med de kommunale institutioner og underlagt ensartede regler omkring normering, fysiske rammer, personalesammensætning mm. Denne ligestilling forudsættes også omkring kontrol med modtagelsen og anvendelsen af tilskuddene. Hvordan denne kontrol skal ske foregår fremgå ikke af lovforslaget.

Et andet problem er dækningen af underskud på institutionen. Hvis der bliver oparbejdet et underskud, der under uheldige omstændigheder fører til betalingsstandsning og måske konkurs, så fremgår det ikke af lovforslaget, hvordan kommunen skal forholde sig i en sådan situation. Kommunen har en pligt til at sikre forældre og børn de nødvendige pladser, men kan ikke dække underskud i private virksomheder.

Lovforslaget, som Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender har sendt i høring i oktober 2004, indeholder ændringer/tilføjelser, som Københavns Kommune her kommenterer:

1) Der er nu indsat en §8 om, at dagtilbudene skal medvirke til og understøtte børns demokratiforståelse, integration i og samhørighed med det danske samfund. Københavns Kommune opfatter dette positivt.

2) Der er indsat en paragraf om administrationsbidrag svarende til selvejende institutioner med aftale med kommunen. Københavns Kommune finder, at der bør være en aldersdifferentiering af administrationsbidraget, idet udgifterne er større i relation til vuggestuebørn end børnehalebørn, grundet blandt andet mere administration af lønninger. Administrationstilskuddet kan endvidere overvejes fastsat som en landsdækkende takst.

3) Der er indsat en bestemmelse i § 11a, stk.7 om, at kommunens afgørelse i relation til godkendelse af en privatinstitution ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Københavns Kommune er enig heri.

4) Det er i paragraf 14a pointeret, at forældreindflydelsen skal sikres svarende til forældreindflydelsen i selvejende daginstitutioner. Københavns Kommunes hilser dette velkommen.

5) Det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at kommunen gennem tilsynet skal sikre, at tilskuddet går til formålet, og at kommunen i modsat fald kan og skal standse tilskuddet. Dette virker modstridende i forhold til, at privatinstitutionernes økonomi er institutionens eget ansvar, og at der ikke kan fastsættes regler for tilsyn med privatinstitutionernes økonomi. Det er Københavns Kommune opfattelse, at der i stedet bør gives adgang til, at kommunerne kan standse tilskuddet, såfremt man konstaterer, at privatinstitutionen drives pædagogisk og sikkerhedsmæssigt uforsvarligt.

6) Det forudsættes, at det alene er de private leverandører af privatinstitutioner, der har adgang til at trække overskud ud af driften, sådan som det fremgår af forslag til lov om retssikkerhed § 43, stk. 1, nyt 2. pkt. og ikke "private leverandører" af selvejende institutioner. Det bør tydeliggøres i teksten hvor der flere steder omtales muligheder for private leverandører generelt, selv om der kun menes private leverandører af privatinstitutioner.

7) Der savnes stillingtagen til klageadgang for brugerne af privatinstitutioner. Kan forældrene f.eks. klage til den kommunale forvaltning over privatinstitutionens administration af ventelisten?

8) Det bemærkes, at kommunens tilskud til privatinstitutioners

bygningsudgifter efter lovforslaget fastsættes som kommunens gennemsnitlige bygningsudgift pr. barn i samme aldersgruppe i selvejende institutioner. Dette er en udgiftsdrivende beregningsmetode i Københavns tilfælde. Det skyldes, at bygningsudgifterne i Københavns Kommune varierer betydeligt efter bygningernes standard og beliggenhed.

Det må antages, at en privatinstitution, der oprettes med det formål at indtjene en profit til ejeren, vil vælge at etablere sig på en adresse, hvor bygningsudgiften er lavere end det forventede tilskud, således at det allerede forud for udbuddet af ydelsen, vil være grundlag for at hjemtage en profit.

Alternativt kunne bygningstilskuddet fastsættes som én takst gældende i hele Danmark.

Københavns Kommune har ikke yderligere bemærkninger, idet Københavns Kommune ser frem til at modtage lovforslaget til separat DUT-høring.

Med venlig hilsen

Henrik Plougmann Olsen

/ Anders Stribolt